

„Nu risipi!”, un concept ce îți crește profitul în orice afacere

Consumul rațional de energie a devenit o preocupare continuă a companiilor din R. Moldova, fiind conștientizate avantajele reducerii costurilor cu energia pentru ca întreprinderile să devină mai competitive, iar statul mai puțin dependent de importuri. Camera de comerț și industrie, în parteneriat cu Programul Național de Producere mai Pură din Moldova, susținut financiar de către Comisia Europeană, prin intermediul inițiativei de înverzie a economiilor din statele Parteneriatului Estic, EaP GREEN, își extinde preocuparea pentru eficiență la orice proces tehnologic dintr-o întreprindere pentru a reduce consumul de resurse și a contribui la „înverzirea economiei”.

Vitalie Condrăchi

Întreprinderile își pot „înverzi” procesele de producție prin aplicarea continuă în cazul produselor, proceselor și serviciilor a măsurilor de prevenire a poluării mediului înconjurător, reducând astfel consumul de materiale/ apă/ energie pe unitate de produs finit – abordare cunoscută la nivel mondial ca Eficientizarea Resurselor și Producerea mai Pură, iar în R. Moldova sub numele – Nu risipi!

O serie de forumuri de eficientizare a resurselor și producere mai pură, cu mai multe părți interesate, cum ar fi reprezentanții întreprinderilor din diferite sectoare industriale și regiuni ale R. Moldova, reprezentanții autorităților publice locale, sectorului academic și alte persoane interesate, reprezintă un mijloc principal pentru demonstrarea relevanței acestei abordări în gestionarea resurselor naturale. În cadrul acestor evenimente se discută despre beneficiile aduse întreprinderilor locale prin gestionarea rațională a resurselor materiale, energie și apă, precum și prin minimizarea deșeurilor, emisiilor și apelor uzate. În cadrul acestor discuții are loc schimbul de experiențe și perspective între întreprinderi, autoritățile publice locale și societatea civilă în general.

Consumul economic al resurselor de apă a constituit subiectul unui forum organizat la Orhei în februarie curent, la care au participat peste 40 de întreprinderi din regiune. „Valoarea apei este subestimată, aceasta fiind considerată abundentă. În realitate însă, cererea globală de apă potabilă crește cu 64 miliarde de tone pe an, iar în 2030, peste jumătate din cererea de apă nu va putea fi asigurată, dacă păstrăm nivelul actual de consum, cu măsuri limitate de reciclare”, a menționat profesorul Valentin Bobeica de la Universitatea de Stat din Moldova.

De ce este important ca fiecare întreprindere să utilizeze

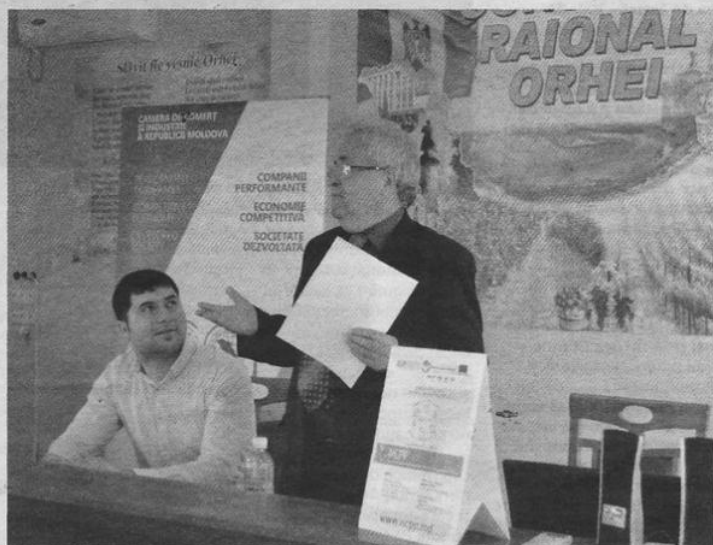
economic resursele, în special apa? Pentru că anume consumul rațional de apă și reducerea poluării apelor uzate contribuie la reducerea costurilor, securitatea afacerii și reducerea poluării mediului, susține Ion Niță, expertul Programului Național de Producere mai Pură. În R. Moldova, doar 59% din populație are acces la servicii de livrare a apei și doar 33% are acces la servicii de canalizare, în timp ce apa din 84% din fântânile din R. Moldova nu corespunde normelor sanitare. Tocmai de aceea este important ca orice întreprindere să știe unde sunt provocate pierderile de apă în procesele de producție și să intervină pentru neadmiterea utilizării iraționale a apelor și minimizarea apelor uzate.

Cum o companie poate minimiza consumul de apă? Știm cât ne costă apa? Câte produse fabricăm consumând o tonă de apă? Și ce putem face ca să creștem acest număr de produse și indicatorul de productivitate a utilizării apei în cadrul proceselor noastre? Cum putem să creștem competitivitatea afacerii printr-un consum mai rațional de apă? La acestea și alte întrebări au încercat să găsească experții soluții în cadrul Forumului desfășurat la Orhei.

Răspunsuri la întrebările menționate mai sus a găsit o brutărie din R. Moldova, care a aplicat metode și practici de producere mai pură în procesele din cadrul întreprinderii.

Un prim pas pentru a eficientiza consumul de apă și a reduce pierderile a fost identificarea locurilor de consum și a volumelor exacte de apă utilizate. Brutăria consumă atât apă rece, cât și apă caldă pentru procese de spălare la diferite secții de producere, cum ar fi: biscuiți, blaturi, creme, cantină și spălătoria de lăzi. O cantitate de apă intră în produsul finit și o altă cantitate se utilizează pentru scopuri menajere.

Apă se extrage dintr-o fântână arteziană proprie și, prin urmare, este considerată necostisitoare, costul apei fiind reflectat în contabilitate la 1,42 lei/m³, echivalentul taxei pe care o plătește către stat, fără a lua în calcul că această apă trebuie evacuată și epurată. De fapt, costurile reale de apă trebuie să includă și costul de canalizare, care, împreună cu costurile de extragere și mentenanță, ridică costul real la 77 de lei/m³. Având în vedere un consum tehnologic de aproape 4000 de metri cubi pe an, costurile cu apă ale întreprinderii depășesc 300 de mii de lei, ceea ce este deja un imbold pentru consumul mai rațional de apă.

Înțelegând aceste lucruri, managementul întreprinderii a avut posibilitatea să cuantifice consumul de apă și să elaboreze un plan de eficientizare a consumului de apă pentru companie. Măsurile de eficientizare a apei sunt diverse, incluzând buna gospodărire, care cere atitudine mai rațională față de consumul de apă, cum ar fi: reorganizarea secvenței proceselor pentru a evita unele etape de spălat prin producerea mai întâi a cremelor deschise la culoare, apoi a celor închise. Această măsură reduce consumul de apă pentru spălare cu 5%, precum și minimizează cantitatea grăsimilor vărsate în sistemul municipal de canalizare. Alte procedee sunt reutilizarea apei, spălarea în cascadă, utilizarea reductoarelor de debit și a apei sub presiune în loc de furtun deschis, toate acestea contri-

buid la reducerea consumului anual de apă cu 33% și economisirea banilor întreprinderii.

Un alt exemplu de întreprindere mică, ce a adoptat această abordare de nerisipire a resurselor naturale, este o mică afacere din satul Isacova, raionul Orhei, care și-a redus cheltuielile cu 57 de mii de lei pe lună, cu investiții minime în eficientizarea procesului de producere. La uscătoria de fructe s-a instalat un mecanism de recuperare a căldurii gazelor de ardere pentru prepararea apei calde: o „cămașă” în jurul țevii din metal. Pentru această măsură, potențialul teoretic de căldură de 18 mii kWh pe sezon îi permite să încălzească 232 de tone de apă, cu mult mai mult decât necesarul tehnologic al întreprinderii, economia în primul sezon fiind de 10 mii kWh sau 20 de mii de lei.

Totodată, utilizarea biomasei în locul gazelor naturale pentru obținerea căldurii a permis economisirea a 19 mii de metri cubi de gaze sau 25 de mii de lei pe sezon. Îmbunătățirea izolației rosturilor ușilor de acces în tunelurile de uscare a fructelor a dus la o economie de 432 kg pelete pe sezon, iar instalarea unor senzori pentru măsurarea online a umidității prunelor – reducerea consumului de pelete pentru încălzire cu alte 900 kg/sezon, valorând în total aproape 4000 de lei. Instalarea unui ventilator automat, de tip vortex, pentru

extragerea umidității din încăperea a crescut rata de extracție a umidității, evitându-se procesele de condensare și cheltuielile cu energia electrică. De asemenea, pentru alimentarea cu energie a ventilatoarelor de aer din tunelurile de uscare au fost instalate variatoare de frecvență, care au permis economisirea a aproape 4000 kWh sau 7776 de lei pe sezon. Reducerea acestor costuri operaționale ale întreprinderii eliberează capitalul circulant pentru achiziția de materie primă sau investiții în promovarea produselor.

Exemplele de mai sus arată că măsurile de eficientizare a resurselor există la orice întreprindere și pot contribui la sporirea performanțelor economice și de mediu.

„Una dintre prioritățile majore ale Camerei de Comerț și Industrie (CCI) este familiarizarea mediului de afaceri cu posibilitățile oferite de ‘economia verde’, încercând să atragă o atenție deosebită companiilor orientate spre implementarea proceselor și tehnologiilor cu utilizare mai eficientă a resurselor. CCI este determinată să organizeze o serie de forumuri la nivel național în scopul promovării și aplicării acestor principii în sectoare cheie ale economiei naționale”, a declarat Nicolae Chimericiu, specialist în cadrul Direcției dezvoltare instituțională a CCI.